

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in judicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 3. Quibus, & in qua quantitate, quando, & quibus beneficiis concedi, aut imponi possint pensiones?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](#)

925 Difficultas est de ordinariis beneficiis Collatoribus, Papâ inferioribus, an beneficio vacanti pensiones imponere possint? *qz.* probabilius esse, quid Episcopus, seu ordinarius, non possit pensionem imponere beneficio; sed tantum Beneficiario, exceptâ causâ pacis, & concordia; sic Castropalaus *cit. n. 4.* ex *c. de cetero.* de transact. Etratio est, quia beneficia Ecclesiastica sine diminutione conferri debent, ut constater Rubrica h. t. Addit tamen Eisling. *incit. tit. n. 10.* in causis specialibus, ex justa, & necessaria causa, vel evidentem Ecclesiaz utilitatem concernente, posse Episcopum adhuc hodie imponere pensionem beneficia, non in perpetuum; nec cum facultate transferendi ad alterum; sed duraturam ad vitam gravati beneficiorum, cum quo, & pensio extinguitur; ita ille cum Tagnano in *c. n. 17.* de pribend. *n. 28. & seq.* Ali autem Episcopus possit beneficio imponere pensionem duraturam ad vitam pensionarii, quæ transcat ad Successorem Beneficiati; negat Sanchez *cit. n. 99.* & Azor *cit. l. 8. c. 6. q. 1.* affirmat vero Suarez *l. 4.* de Simonia *c. 51.* *n. 18.* & Layman *lib. 4. tract. 2. c. 18.* *n. 31.* ambo suam opinionem probantes ex variis iuribus; sed sententia negans hoc evincit, quod non possit regulariter, & ordinariè; affirmans autem, quod possit ex causa justa, & necessaria, vel evidentem Ecclesiaz utilitatem concernente, idq; ubi causa non est personalis, absque consensu tamen Patroni præsternim Laici, Episcopos beneficis Patronatis imponere non potest pensiones. Quia hoc est contra Jus Patroni, approbatum à Papa, cui derogare nequit inferior; Sic Rebuss. in praxi beneficiorum *p. 3. num. 28. & 48.* contra Lessium *l. 2. c. 34.* *n. 207.* & Azor *l. 8. c. 8. q. 2.* De reliquis huc pertinentibus agam infra.

926 Questio præterea est, quid in hoc possint Legati à latere? Azor *cit. l. 8. c. 6. q. 2.* censet, eos posse imponere pensiones illis beneficiis, quæ jure suo conferre possunt eo modo, quo Ordinarius: Nuntios aurem, aliosque Legatos, quia personæ non habent potestatem conferendi beneficia, nec posse illis imponere pensiones; Sic Garcia *de benefic. i. p. 6. 5. n. 186.* si autem ejusmodi Legatis,

Tom. III.

vel Nunni conceditur facultas conferendi beneficia cum ipsa legatione, censet Garcia *cit. n. 292.* posse tunc illis imponere pensiones, non autem si separatim à commissione legationis; quia ibi tum potestas est ordinaria; hic solum delegata; & ideo extenditur illa, non ista. Castropalaus tamen *cit. n. 5.* probabilius putat, quod in neutro casu possit; quia concedere beneficia, & imponere beneficis pensiones, diversa sunt, à diverso autem, ad diversum non sit extensio.

S. 3.

Quibus, & in qua quantitate, quando, & quibus beneficis contedi, aut imponi possunt pensiones?

Ad 1. *qz.* jure novo Tridentini sels. 927 *23. de Reform. c. 6.* nemini ante annos pubertatis, posse beneficium Ecclesiasticum concedi, licet sit initiatus primâ tonsurâ, aut etiam in minoribus constitutus; pensionem autem Ecclesiasticam, nulli non Clerico; nam hæc supponit in recipiente Clericatum: an autem ejusmodi pensionem obtinere possit Clericus ante annum 14. ætatis? negativam sequitur Garcia *p. 1. de Benefic. c. 5. n. 121.* apud Pirhing. *b. l. n. 12.* dicentem ex illo, quod, sicut jure novo Tridentini nullus potest obtinere beneficium, sic nec possit pensionem Ecclesiasticam ante annum 14. sed Tridentinum nullam facit mentionem pensionis; unde ad pensionem sufficere ætatem septem annorum supposito Clericatu, & in ea non procedere dispositionem hujus decreti, tradit Barbosa in *dis. c. 6. Trid. n. 9.* & apud eum Riccius, Gonzalez, & alii: addit tamen Pirhing *cit.* ex codem Garcia *cit. secundum stylum Curie,* qui non est capax beneficij Ecclesiastici, nec esse capacem pensionis Ecclesiastice, quam porrò vim habeat iste stylus, alibi pluribus exposui. Cæterum quædam Ecclesiaz, saltem in Germania recipiunt ad Canonizatum Clericos, etiam impuberis, non receptas Tridentino in hoc puncto.

Ad 2. *qz.* pensionem debere esse 928 *moderaram,* ut beneficiato saltem tantum relinquatur, quando indiget ad decentem sustentationem, ad opera misericordia, ad decentem hospitalitatem, solvenda iura Episcopalia, & alia

Ee onera,

onera, c. De Monachis. 12. de præbend. censetur autem *moderata*, si non exce- dat tertiam partem annui redditus; Azor *cit. q. 5.* pensio tamen imposta fructibus beneficij, non intelligitur imposta distributionibus quotidianis propriè di- etis; nam istæ non veniunt appellatio ne fructuum beneficij; nec fructibus, seu redditibus *incertis*; nisi vel exprimatur, ut notat Azor *cit. q. 17.* vel contrarium colligatur, aut ex stylo Curiae, aut ex subiecta materia.

929 Ad 3. g. ubi licita est impositio pensionis, eam posse fieri tam antè, quam post collationem beneficij, ut colligitur ex c. unic. h. t. ubi tamen nota, præstare pensionem reservari ante collationem, ne si aliquid ex illa direc- tè, vel indirecè redudet in commo- dum Collatoris, periculum subdit Simonia, prout dicitur in dict. c. unic. ibi: nam, si proventus ante donationem (intellige collationem) non perceperit ipse, sed alius, & ex donatione consequatur, ut ipse proventus percipiat, non est dubium, circa huc intercedere simonia- cam pravitatem. Si verò ante dona- tionem perceperit ipse proventus, cre- dimus distinguendum, utrum antè dona- tionem constitutat, ut ipsi proventus re- tineantur ad tempus *pro causa justa*, & necessaria? aut conveniat cum eo, qui accepit beneficium, seu cum mediatore quoconque, ut officio illo concessio retineat ipse sibi proventus: Primum enim membrum *credimus esse licitum*: secundum autem dicimus, non licere: ne viam aperiamus his, qui pravitatem suam fatagunt palliare.

930 Not. autem, cum pensio imponi- tur beneficio, ad validam impositionem ejus, etiam à Papa factam, exigi con- sensum beneficiati, juxta Azor. *cit. q. 6.* Certum est, quod Papa, saltem non so- leat, aliter imponere; sic Pirhing b. l. num. 15. quod probabiliter etiam pro- cedit de beneficiis vacantibus, nisi Ad- vocatus, seu defensor tunc loco bene- ficiati consentiat, hic Castropalaus t. 13. §. 1. p. 11. §. 5. n. 2. est enim quasi quæ- dam alienatio eorum fructuum.

931 Pirhing b. l. num. 16. cenfer, in istiusmodi casu, consensum Patroni non

necessariò requiri, spectato jure commu- ni, nisi ex decentia, seculo privilégio, vel consuetudine contrarià, ex Abba- te in c. unic. h. t. num. 20. Azor *cit. c. 8. q. 1.* secùs tamen esse in permuta- tione, beneficiorum unione, vel resi- gnatione in favorem tertii; rationem primi dat, quia id nullo iure caveatur, sed contrarium diximus supra; ratio- nem secundi verò istam; quia sic Patro- nus privaretur jure præsentandi.

Ad 4. q. quamvis omnibus bene- 932 ficiis imponi possint pensiones à sum- mo Pontifice; à Tridentino tamen Ses. 24. de reform. c. 13. statutum esse, ut beneficia *tenua* minimè graventur pensionibus; atque adeo in specie, ne Ecclesiæ Cathedrales, quarum redditus summam 1000. aureorum non excedeant; & parochiales, quarum redditus summam 100. Ducatorum, secundum annuuni valorem, pensionibus & reser- vationibus, fructuum graventur: Bene- ficiis autem simplicibus nulla pensio im- ponni solet, nisi anni reditus excedant summam 24. Ducatorum; sic Azor p. 2. l. 8. c. 8. q. 7. nec etiam dignitati, vel Canonicatu, si non excedat 100. Ducatorum summam; Sic Azor cit.

Ulterius dubitari potest 1. ad quid 933 obligetur pensionarius? 2. an obligatio solvendi pensionem transeat ad Successo- rem Beneficiati gravati? 3. an in sup- plicatione, quæ fit Papæ pro pensione constituenda, in beneficio Patronato, fieri debeat mentio *de qualitate benefi- ciij?* 4. an pensionis jam adeptæ? 5. qui- bus modis pensiones extinguantur? 6. an, sperans beneficium, possit Col- latoris promittere pensionem inde sol- vendam? Ad 1. q. teneri eum ad one- ra annexa beneficio pro rata suæ pen- sionis, quæ ob necessitatem, vel publi- cam causam à Clericis interdum ex- guntur titulo beneficiorum, ex quibus habet fructus, quia qui habet commo- dum, etiam sentire debet onus. Azor *cit. c. 9. q. 2.* excipe tamen pensionem *exemptam*; nam si Papa alicui assignat pensionem ex alieno beneficio, cum immunitate ab onere subsidii, totum subsidium præstat Rector Beneficii. Pre- sumitur autem hæc immunitas, si eam affi-

assignet in alimenta; hæc enim immunita sunt à contributionibus; Sic Azor cit. §. Si quæras: Notar ramen Azor cit. pensionem constitui solere eò minorem, quando Titulari, seu Rectori Ecclesiæ gravato omnia onera præstanta incumbunt.

934 Ad 2. qz. affirmativè, si onus sit reale, seu incumbat ipsi beneficio; res enim transit cum onere, scèns est, si sit personale solum, seu gravatus tantum sit Beneficiatus; & si contingat vacare, vel sequestratam esse Ecclesiam, vel beneficium realiter gravatum, pensionem tunc præstat Oeconomus, vel sequester. Quod, si antecessor in beneficio gravato, ante mortem, non solvit pensiones, dicendum erit juxta tradita superius, qualiter Successor teneatur ad antecessoris debita exsolvenda? Ad 3. qz. affirmativè, si Patronus sit Laicus ex fundatione, ædificatione, vel dotazione Ecclesiæ; quia hoc gratiam reddit majorem, & concessionem difficultatem; scèns, si habeat alio iure, vel Patronus sit Ecclesiasticus; sic Azor cit. p.8. q.3. Ad 4. qz. pariter affirmativè; quia non præsumitur, Papam velle duplaci oneregravare eandem Ecclesiam; cæterum imperatio pensionis non necessariò requirit mentionem prius obtenti beneficii; scèns est, si habens pensionem supplicet pro beneficio gratiosè concedendo, quia Canones non prohibent habere beneficium cum pensione in alio beneficio, sic Azor. cap.10. quæst.8.

935 Ad 5. qz. pensiones extingui variis modis 1. morte pensionarii; 2. contra-acto matrimonio per verba de præsenti, intellige juxta num.48. 3. promotione ad Episcopatum. Juxta dict. supr.; 4. professione Religiosa; 5. assumptâ militiâ; 6. si pensionarius etiam sine consensu Papæ illam remittat in perpetuum; 7. si jure, & non merito facto obtineat beneficium, in quo ei penitus constituta est: hæc enim omnia deduci possunt ex traditis in præmissis quæstiōibus. Ad 6. constabit ex n.986.

ARTICULUS IV.

De unione beneficiorum.

Tom. III.

Non est dubium, præbendarum numerum, etiam diminui, beneficiorum unione; hæc est duorum, vel plurimorum beneficiorum, aut Ecclesiæ facta annexio, vel temporalis, vel perpetua; hoc fit, cum dicitur, ut hæc annexio perpetuò duret, vel ad perpetuam rei memoriam; vel ad beneplacitum Sedis Apostolicæ; vel, si fiat contemplatione Ecclesiæ; illa autem fit, cum exprimitur certum tempus, vel cum fit gratia personæ; in dubio autem præsumitur facta contemplatione Ecclesia.

§. I.

Quot modis fiat unio beneficiorum?

Resp. quodd tribus, primò, si ex duobus fiat unum; quo casu consuetudo & privilegia uni Ecclesiæ concessa, accedunt etiam alteri, & si sint contraria, favorabilia servari possunt; sic Gregor. Tholos. Garcia, & alii. Secundo, si una Ecclesia, alteri tanquam Superiori, subjicitur, velut accessorium principali; & hoc casu, accessorium quasi extinguitur, & induit naturam, qualitates, & privilegia ejus, cui adhæret gloss. in c. Et temporis. V. unire. 16. quæst. 1. Ita Sanchez lib. 7. moral. cap. 29. num. 164. quo casu, per unionem, factam Ecclesia exempta, Ecclesia unita, & ante non exempta, evadit exempta; & Ecclesia secularis, sic accessoriæ unita regulari, evadit regulatis; quia ipsa quoad nomen, & titulum extinguitur, & solum conditionem acquirit Ecclesiæ principalis; sic Azor cit. part. 2. lib. 6. cap. 2. 8. quæst. 2. Sanchez cit. & alii. Tertiò, si duo beneficia aquæ principaliter uniantur, ita, ut ambo retineant naturam, qualitates, & privilegia sua, & neutra alteri subjiciatur, vel adhæreat; sed utrumque proprios reditus, & suum titulum habeat sub eodem tamen Reatore.

Quæstio est, unde cognoscere possumus unionem factam esse principaliter, vel accessoriæ? qz. ex tenore literarum unionis; si enim dicitur: illud, & illud beneficium unus, unio est aquæ principalis; si autem dicat: hoc beneficium isti Ecclesiæ, vel beneficium unus, & incorporamus, unio facta est accessoriæ: